

ПРИМЕТНИКІ 3-ГА СКЛАНЕННЯ

У залежності ад колькасці радавых форм у *nom. sg.* прыметнікі 3-га скланення падзяляюцца на тры групы:

1. Прыметнікі трох канчаткаў. У *nom. sg.* маюць асобныя формы для кожнага роду і заканчваюцца на **-er**, **-is**, **-e**. Форма *gen. sg.* супадае з формай *nom. sg. f.*

Склон	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>
		-er	-is
<i>Nom.</i>	acer	acr -is	acr -e
<i>Gen.</i>	acr -is		
Аснова: acr-		Слоўнікавая форма: acer, cris, cre — <i>востры</i>	

3 а ў в а г а. Прыметнікі на **-er** у *nom. sg. m* маюць нулявы канчатак.

2. Прыметнікі двух канчаткаў. У *nom. sg.* маюць агульную форму для мужчынскага і жаночага роду і асобную для ніякага і заканчваюцца на **-is**, **-e**. Форма *gen. sg.* супадае з формай *nom. sg. f.*

Склон	<i>m, f</i>	<i>n</i>
		-is
<i>Nom.</i>	brev -is	brev -e
<i>Gen.</i>	brev -is	
Аснова: brev-		Сл. форма: brevis, e — <i>кароткі</i>

3. Прыметнікі аднаго канчатка. У *nom. sg.* маюць агульную форму для ўсіх родаў і заканчваюцца на **-s**, **-ns**, **-x**, **-r**. Форма *gen. sg.* прыводзіцца ў слоўнікавай форме:

<i>Nom. m, f, n</i>	Слоўнікавая форма	<i>Gen. sg.</i>	Аснова
teres	teres, ětis — <i>круглы</i>	terĕt -is	terĕt-
recens	recens, entis — <i>свежы</i>	recent -is	recent-
felix	felix, ĩcis — <i>шчаслівы</i>	felĭc -is	felĭc-
par	par, paris — <i>роўны</i>	par -is	par-

Склонавыя канчаткі

Прыметнікі 3-га скланення скланяюцца як назоўнікі 3-га скланення галоснага тыпу:

Склон	Singularis		Plurālis	
	<i>m, f</i>	<i>n</i>	<i>m, f</i>	<i>n</i>
<i>Nom.</i>	розныя		es	ia
<i>Gen.</i>	is		ium	
<i>Dat.</i>	i		ibus	
<i>Acc.</i>	em	= <i>nom.</i>	es	= <i>nom.</i>
<i>Abl.</i>	i		ibus	
<i>Voc.</i>	= <i>nom.</i>		= <i>nom.</i>	

3 а ў в а г а. Наступныя прыметнікі скланяюцца як назоўнікі 3-га скланення зычнага тыпу (*abl. sg. -e*, *nom. pl. n. -a*, *gen. pl. -um*): pauper, ěris — *бедны*; dives, ĩtis — *багаты*; vetus, ěris — *стары*; particeps, cĭpis — *які (што) удзельнічае*; princeps, cĭpis — *першы*.

Узор скланення
acer, cris, cre — востры; brevis, e — кароткі;
felix, icis — шчаслівы

Склон	Прыметнікі трох канчаткаў			Прыметнікі двух канчаткаў		Прыметнікі аднаго канчатка	
	<i>m</i>	<i>f</i>	<i>n</i>	<i>m, f</i>	<i>n</i>	<i>m, f</i>	<i>n</i>
Singularis							
<i>Nom.</i>	acer	acr-is	acr-e	brev-is	brev-e	felix	
<i>Gen.</i>	acr-is			brev-is		felīc-is	
<i>Dat.</i>	acr-i			brev-i		felīc-i	
<i>Acc.</i>	acr-em		acr-e	brev-em	brev-e	felīc-em	felix
<i>Abl.</i>	acr-i			brev-i		felīc-i	
<i>Voc.</i>	acer	acr-is	acr-e	brev-is	brev-e	felix	
Plurālis							
<i>Nom.</i>	acr-es		acr-ia	brev-es	brev-ia	felīc-es	felīc-ia
<i>Gen.</i>	acr-ium			brev-ium		felīc-ium	
<i>Dat.</i>	acr-ibus			brev-ibus		felīc-ibus	
<i>Acc.</i>	acr-es		acr-ia	brev-es	brev-ia	felīc-es	felīc-ia
<i>Abl.</i>	acr-ibus			brev-ibus		felīc-ibus	
<i>Voc.</i>	acr-es		acr-ia	brev-es	brev-ia	felīc-es	felīc-ia

СКЛАНЕННЕ ПРЫМЕТНІКАЎ (АГЛЯД)

Вызначыць, да якога скланення адносіцца прыметнік, можна па канцавым элементам слоўнікавай формы:

Канцавыя элементы	Скланенне	Прыклад
-us, -a, -um	1—2-е скл.	longus, a, um
-er, -a, -um		liber, ěra, ěrum
-er, -is, -e	3-е скл. трох канчаткаў	acer, acris, acre
-is, -e	3-е скл. двух канчаткаў	brevis, e
-s, -is	3-е скл. аднаго канчатка	teres, ětis
-ns, -is		recens, entis
-x, -is		felix, icis
-r, -is		par, paris